Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. Fylke: Oppland

Tilleggsspørsmålnr. Herad: Sør. Fron.

Emne: Høy. Bygdelag:

Oppskr. av: Iver Svarp Gard:

(adresse): Hundorp St. G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Sp. 1. Høykjøring.

Høyet har vore kjørt- og dre- og rulle-
børe på Stice og mandre bruk med
genom tiderne. Det har vore og dri
og rulle ji og bore der lende har vore
leit. Det er so bratt mange staser
at ein maa gjera det- so, Svardu.
Utmarkslaat er det- slutt og saa
slutt med, Vart so for ein 40 aar saa.
Skriv til Martinus Bakken
Svatsum, Vestre Gausdal
Dei som ikkje har havt hest har
bore eller dre høyet eller i laant hest.
Dei drog paa draagarkjaalkje, ein
stor kjalke hell mandre sleda med
Gjøll far.

Sp. 2.

Bore dri og rulla eller kjørt-
Ein brukte laug og svill (: svill-
børsvaalk) Summe gonga gjorde
dei lykkje paa svalken so lagde
dei og svalk utan lykkje paa marka
lagde høy paa, greip over og slengde
børda paa ryggen.
Naar dei bar i laug la dei fange

406

over aksla. Likeins ber dei tvalkenden over aksla.

Trong dei det, og var det hjelpsaa for, so fekk dei hjelp med berda.
Dei brukte nok ikkje kipa trekk eller snarsakk, her for tron det og veit eller har hört.

Vaupastrang har ikkje vore brukt. Ei tid og frakte høy med.

Trillebaar kaller ikkje.

Sp 3 Høyet kjører dei heim eller tron det fellt seg og passer.

Har for gjort og baade sommar og vinter.

Sp 4. Til kjøring om vinteren bruker dei og har brukt alen slaa.

Til kjøring på barmarken bruker ein høyslaa. Den har hjul bak og kallest hjulslaa.
Baade alen slaa og hjulslaa er ca 2 m lang og ca 1. m breid.
No bruker dei mest høykjerre og høyvogn. Høykjerre har 2 hjul, høyvogn 4 hjul.
Høyslaan hadde skoning framme for av tre nar av jarn.
Kjenner ikkje til att ein kunne kjöre um på eigedomen aat andre.
Men gamle keinveigja og kjörveigja kunne ein bruke noar ein hadde bruk for det.
Til høy og kornkjöring bruker og brukte ein den redskapen ein har og

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

hadde. vogn slaa kjerre.
Men det forandrer ei kjørdoningen er ikkje noko ännatell
Nar lek dei til ei presse høyet på sætrom ei kjöre det heim på bil. Dei lesse og raagrase på bil ei kjøre det heim frå sætrom ei legg det i Silo.

Trü var eller som det passa best.
Høyet vart ved vaarkjøring festa på slaan sålëis:
Det var firtugü (el. faartugü) frammanti på slaa ei bakkende bak. ei ein töng. Reipa til vrëdt gjäling var det og.
Naar lasset var vel pålegd vart tönga festa i firtugü ei lagd bak. över lasset. bakkende vart ein smaigg-i ei höykjøraren tok bakkende rundt baken ei drog aat. Sa vart det brükt omlag på lasse av lasset. Naar desse vel var pålagde vart vrëdt reipa eller reipa — Det var oftë brükt 2, når det var fleire kore — autgjaltë.
Lasse vart ein plukka, Skapepa en raakan
Der det passa ein lymna dei slikk-som jamlopp, straar og smaasu ja latvi og tidlig på Vaarbeinet på lymningsfjöre.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

4

~~laae snöe slik at det vart ei lykkje.~~

~~A Sa var det bakbende av seg smedtrip. og trang. Torgje var slik~~ 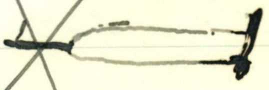 ~~omtrent.~~
~~Sa festa dei torgje i fyrtugi, men torgja along lassat-trodd i bakbende og drog til. Sa la dei på noko dei kallar for „omlag“~~

Oftast kjørde dom salehøys-heim seint på vinteren.
Helst på vorsposten.

Var likt dei det lidtegno:

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
adr. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

406